

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
АНТИКОРУПЦІЯ ТА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

Спеціальність: **І9 «Громадське здоров'я»**
Освітньо-професійна програма: **Громадське здоров'я**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 22**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **заочна**
Рік навчання: **1**
Семестр(и): **II (весняний)**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025–2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити **ОК4 Основи громадського здоров'я**

Кафедра/підрозділ: **кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх, кафедра судової медицини, медичного правознавства імені засл. проф. М.С. Бокаріуса, вул. Амосова, 35, філія № 2 Харківського обласного бюро судово-медичної експертизи, 3 поверх**

Керівник освітнього компонента: **проф. Мельниченко Олександр Анатолійович, доц. Кривенко Олександр Іванович**
email: **oa.melnichenko@knmu.edu.ua, oi.kryvenko@knmu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=6121>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Європейський вектор розвитку передбачає, що Україна буде, окрім іншого, неухильно дотримуватися принципів нульової толерантності до фактів корупції і порушення академічної та професійної доброчесності. Особливо важливо, щоб молоді фахівці від початку своєї професійної діяльності стали протагоністами означених цінностей. Тому слід їх не лише усіяко популяризувати, а й озброювати відповідним методологічним забезпеченням і ознайомлювати з кращими практиками у цій царині.

МЕТА КУРСУ: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками протидії корупції та забезпечення дотримання принципів доброчесності.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Здобуття особою загальних та спеціальних фундаментальних і професійно-орієнтованих знань, умінь, навичок, компетентностей, необхідних для виконання типових професійних завдань, пов'язаних з її діяльністю в сфері охорони здоров'я на відповідній посаді.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (2 год.):**

1. Антикорупція та доброчесність

Перелік тем практичних занять (8 год.):

Тема 1 Протидія корупції. Корупція: сутність та значення. Суб'єкти та об'єкти корупційних відносин. Корупція в органах державного управління та органах місцевого самоврядування. Перелік посад з високим і підвищеним рівнем корупційних ризиків. Політична корупція. Причини (економічні, правові, організаційно-управлінські, політичні, соціально-психологічні), прояви (політичні, правові, соціально-економічні...) корупції та її наслідки. Державна політика протидії корупції: сутність, значення, мета, завдання. Управління корупційними ризиками. Роль Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України у протидії корупції. Міністерство

внутрішніх справ України. Міністерство юстиції України. Національна поліція України. Служба безпеки України. Державна фінансова служба України. Національне антикорупційне бюро України. Національне агентство з питань запобігання корупції. Державне бюро розслідувань. Національна рада з питань антикорупційної політики. Агентство з розшуку та менеджменту активів (Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних й інших злочинів). Управління запобігання корупції та проведення люстрації. Генеральна прокуратура України. Спеціалізована антикорупційна прокуратура. Вищий антикорупційний суд. Координаційний комітет по боротьбі з корупцією. Transparency International. Єдиний державний реєстр громадян, котрі скоїли корупційні злочини. Єдиний реєстр досудових розслідувань. Єдиний державний реєстр декларацій. Система ProZorro. Концепція протидії корупції в Україні. Закон України «Про запобігання корупції». Стратегія комунікації у сфері запобігання та протидії корупції на період до 2025 року. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення економічного зростання, стимулювання розвитку регіонів і запобігання корупції». Рівень і масштаби корупції: українські та світові реалії. Адміністративна, дисциплінарна, кримінальна та соціальна відповідальність за причетність до корупції. Судова практика притягнення до відповідальності корупціонерів. Правові, психологічні, технічні, репресивні та регламентаційні заходи, спрямовані на протидію корупції. Кращі світові практики протидії корупції. Пріоритетні напрями вдосконалення протидії корупції.

Тема 2 Академічна доброчесність. Сутність поняття «академічна доброчесність». Академічний плагіат. Обман. Залучення підставних осіб. Тиск. Підказка. Контрактне виконання завдання. Конфлікт інтересів. Хабарництво. Непрозорі оцінювання. Непередбачуване співробітництво. Перевищення повноважень. Почесне авторство. Примарне авторство. Примусові благодійні внески. Примусова праця. Саботаж. Самоплагіат. Списування. Фабрикація. Фальсифікація. Кодекс академічної доброчесності. Основні принципи академічної доброчесності в освітньому процесі. Повноваження Комісії з академічної доброчесності, етики і управлінні конфліктами. Види стягнень щодо педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників ЗВО. Види стягнень щодо здобувачів вищої освіти. Пропозиції щодо розвитку академічної доброчесності в освітньому процесі та в науковій діяльності.

Тема 3 Професійна доброчесність. Сутність поняття «професійна доброчесність». Посадові інструкції. Корпоративна культура. Псування майна. Байдужість. Саботаж. Порушення трудової дисципліни. Грубість. Мобінг. Перевищення повноважень. Нецільове використання ресурсів. Маніпулювання з оплатою праці, сплатою податків і розрахунками з партнерами. Порушення екологічних і соціальних норм. Недотримання медичних протоколів. Надання неякісних медичних і/чи супутніх послуг. Здирництво. Хабарництво. Примусова праця. Соціальна, дисциплінарна, фінансова, адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення принципів професійної доброчесності. Пропозиції щодо розвитку професійної доброчесності.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80 год.)

Протидія корупції

Академічна доброчесність

Професійна доброчесність

СРС спрямована на поглиблення й закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ і практичних робіт, розв'язання ситуаційних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Антикорупційний менеджмент: підручник. Київ: ЦУЛ, 2021. 768 с.
2. Бондаренко О.С. Концепція кримінально-правової протидії корупції: монографія. Суми: Вид-во СумДУ, 2021. 472 с.
3. Висоцька Л., Кирилова Д. CASE: академічна доброчесність: навчально-методичний посібник. Кривий Ріг: ВСП «КРФК НАУ», 2022. 60 с.

4. Гаєв Є.О. Шість уроків з академічної доброчесності: навчальний посібник. Київ: Вид-во НАУ, 2020. 42 с.
5. Гребенюк Т.В. Академічна доброчесність: навчальний посібник. Запоріжжя: Вид-во ЗДМУ, 2021. 108 с.

В.о. зав. кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина Помогайбо

Зав. кафедри судової медицини, медичного
правознавства імені засл. проф. М.С. Бокаріуса

Олександр Дунаєв